

Swedbank

FINANCE
LATVIA
ASSOCIATION

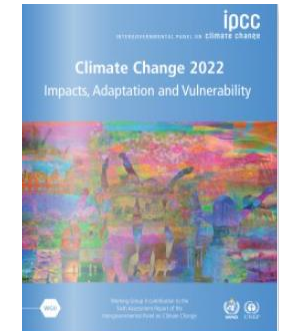
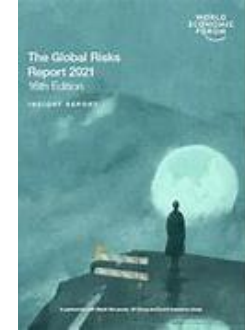
Finanšu nozares redzējums pārejas posmā uz klimatneitritāti

Edijs Kupčs

Swedbank, Ražošanas uzņēmumu apkalpošanas nodaļas vadītājs

Sabiedrība ir pārejas procesā – arī bankas

Fokuss uz mērķi –
ilgtspējīga planēta un
sabiedrība

Liels impulss –
Eiropas apņemšanās
un uzraugu prasības

Kā to īstenot –
steidzama vajadzība pēc
rīcības, paātrinājuma un
rezultātiem dažādās
nozārēs

Saistošs regulējums bankām

(daži piemēri)

Eiropas Centrālā Banka

uzraudzības prioritāte - pakļautība klimata pārmaiņu un vides riskiem

Stratēģiskais mērķis: uzraudzītajām iestādēm proaktīvi jāiekļauj klimata pārmaiņu un vides riski savās uzņēmējdarbības stratēģijās un pārvaldības un risku vadības ietvarā, lai mazinātu šādus riskus un atklātu informāciju par tiem, kā arī nodrošinātu atbilstību attiecīgajām regulatīvajām prasībām.

- ECB klimata pārmaiņu un vides risku gids (13 jomas – biznesa vide, biznesa stratēģija, vadības struktūra, riska apetīte, organizatoriskā struktūra, iekšēja ziņošana, risku vadības ietvars, kredītriska pārvaldība, operacionālā riska pārvaldība, tirgus riska pārvaldība, scenāriju analīze un stresa testēšana, likviditātes riska pārvaldība, informācijas atklāšana
- Klimata pārmaiņu stresa tests (3 moduļi tai skaitā ilgtermiņa nozaru attīstības plāni saskaņā ar 3 scenārijiem, lielāko klientu emisijas, portfeļa sadalījums pa energoefektivitātes klasēm)

Eiropas Banku iestāde

Pillar 3 informācijas atklāšanas prasības par ilgtspējas riskiem

Stratēģiskais mērķis: uzlabota risku atklāšana un tirgus disciplīna tai skaitā klimata pārejas un fizisku risku atklāšana, pāreju veicinoši pasākumi, zaļo aktīvi īpatsvars (GAR - Green Asset Ratio un BTAR - Banking Book Taxonomy Alignment Ratio), kvalitatīva informācija par risku pārvaldību

- Ziņojums par 2022 gadu (finansējums nozarēs ar izteiktiem pārejas riskiem, nodrošinājuma sadalījums pa energoefektivitātes klasēm, pakļautība fiziskiem riskiem. Kvalitatīvās informācijas atklāšana ESG risku pārvaldību trīs jomās: biznesa stratēģija, pārvaldība un riska pārvaldība.
- Ziņojums par 2023 gadu un tālāk...

Kas ir ilgtspēja uzņēmējdarbībā?

- **Saimnieciskā darbība, kas veicina ekoloģisku mērķu sasniegšanu**, ko mēra, piemēram, ar resursu efektivitātes rādītājiem kā enerģijas, atjaunojamās enerģijas, izejvielu, ūdens vai zemes izmantošanu, atkritumu un siltumnīcefekta gāzu emisiju daudzumu, vai pēc darbības ietekmes uz bioloģisko daudzveidību vai ar materiālu aprites potenciālu.

- **Ieguldījums saimnieciskajā darbībā, kas veicina sociālu mērķi**, jo īpaši ieguldījums, kas veicina nevienlīdzības novēršanu, sociālo integrāciju un labas darba attiecības, tas arī var būt ieguldījums cilvēkkapitālā, kopienās.

- **Uzņēmumi ievēro labu pārvaldības praksi**, jo īpaši attiecībā uz pārvaldību, darba attiecībām, darbinieku atalgojumu un nodokļu maksāšanu.

Jāskatās uz to, kas ir būtisks konkrētai industrijai un kompānijai

Ko nozīmē ESG izvērtējums un kā to izmantosim?

**dialogam ar klientu par
ilgtspējas pārmaiņu
vadību**

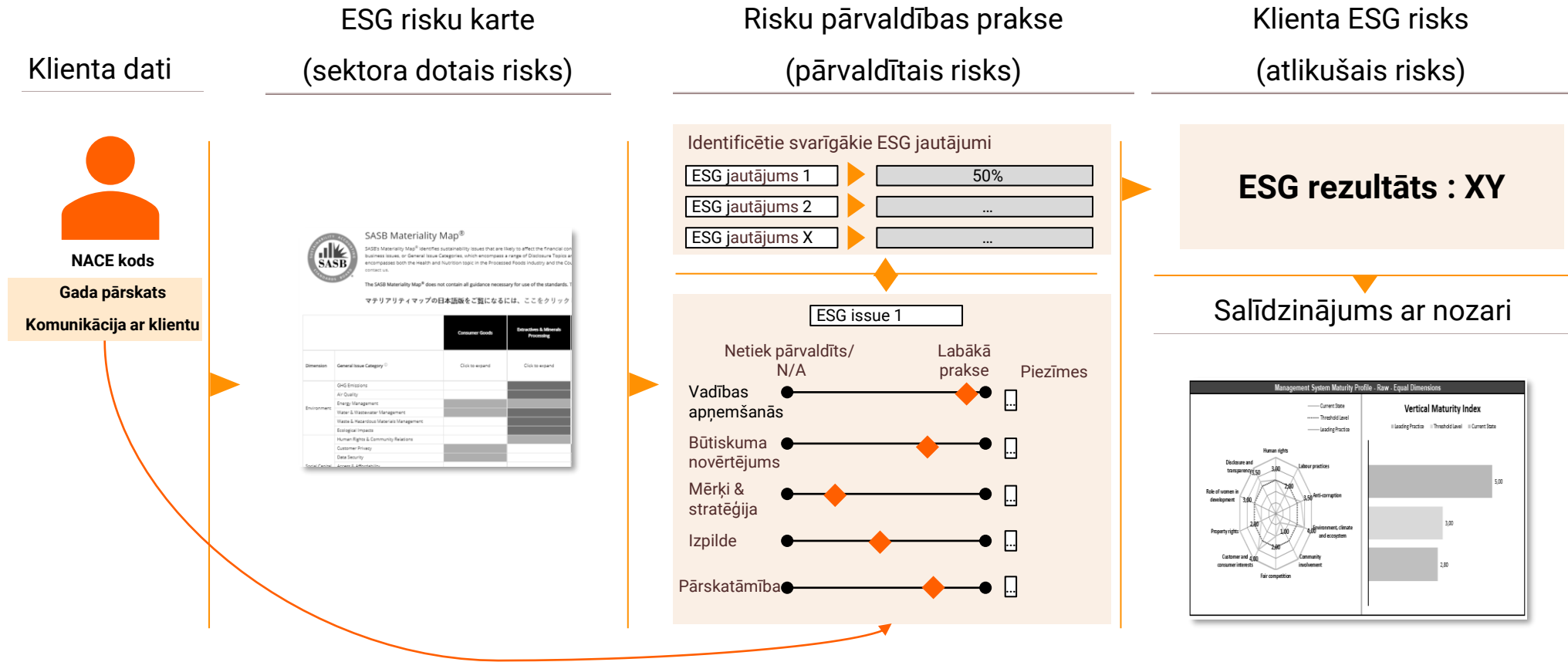
daļa no risku izvērtējuma

Parāda kompānijas sektora
raksturojošo risku un atļauj izvērtēt, cik
labi kompānija šos riskus pārvalda

**var ietekmēt procentu
likmi, aizņēmuma apjomu
un nosacījumus**

Uzņēmumu ESG risku un to pārvaldības novērtējums klientu finansēšanā

ILUSTRATĪVI

Pārvaldības izvērtējuma piemērs: Mežsaimniecības sektors

Būtiskie jautājumi (daži no):

Ietekme uz ekosistēmu un bioloģisko daudzveidību
Fizisko klimata ietekmes faktoru pārvaldība

Darbinieku veselība un drošība
Cilvēktiesības un attiecības ar kopienu

Biznesa ētika

Piemēri pārvaldības izvērtējumam:

- Vai klimata riski (gan pārejas, gan fiziskie) ir iekļauti pārvaldības sistēmā?
- Vai kompānijai ir *KPIs* un mērķi vides resursu pārvaldībai vai negadījumu skaitam darba vietā?
- Vai uzņēmums ir ieguvis ilgtspējīgas un atbildīgas apsaimniekošanas sertifikāciju (*FSC*, *PEFC*)?
- Vai uzņēmums publiski ziņo par šiem būtiskajiem jautājumiem (piemēram, Ilgtspējas ziņojumā)?

Pārvaldības izvērtējuma piemērs: Kūdras ieguves sektors

Būtiskie jautājumi (daži no):

SEG emisijas
Ietekme uz ekosistēmu un bioloģisko
daudzveidību
Ūdens resursu patēriņš

Darbinieku veselība un drošība
Cilvēktiesības un attiecības ar kopienu

Biznesa ētika

Piemēri pārvaldības izvērtējumam:

- Vai klimata riski (gan pārejas, gan fiziskie) ir iekļauti pārvaldības sistēmā?
- Vai kompānijai ir *KPIs* un mērķi CO₂ emisijām vai negadījumu skaitam darba vietā?
- Vai uzņēmums ir ieguvis ilgtspējīgas un atbildīgas apsaimniekošanas sertifikāciju (*Responsibly Produced Peat*)?
- Vai uzņēmums publiski ziņo par šiem būtiskajiem jautājumiem (piemēram, ilgtspējas ziņojumā)?

Kur uzņēmumi var smelties informāciju?

<https://biznesam.swedbank.lv/upload/content/soli-pa-solim-rokasgramata-uznemejiem.pdf>

<https://biznesam.swedbank.lv/co2-celvedis>

TCFD | TASK FORCE ON CLIMATE-RELATED FINANCIAL DISCLOSURES
<https://www.fsb-tcdf.org/publications/>

 SASB Materiality Map®
SASB's Materiality Map® identifies sustainability issues that are likely to affect the financial hand column. SASB identifies 26 sustainability-related business issues, or General Issue Categories, that vary by industry. For example, the General Issue Category of Customer Privacy is relevant to the Health Care Distributors Industry. For more information, visit <https://www.sasb.org/standards/materiality-finder/>.
The SASB Materiality Map® does not contain all guidance necessary for use of the standard. Try the [Materiality Finder](#), a faster way to find your industry's disclosure topics and compare them to the standard.

		Consumer Goods	Extractives & Minerals Processing	Financial
Dimension	General Issue Category	Click to expand	Click to expand	Click to expand
Environment	GHG Emissions			
	Air Quality			
	Energy Management			
	Water & Wastewater Management			
	Waste & Hazardous Materials Management			
Social Capital	Ecological Impacts			
	Human Rights & Community Relations			
	Customer Privacy			
	Data Security			
	Access & Affordability			
	Product Quality & Safety			
	Customer Welfare			
Human Capital	Selling Practices & Product Labeling			
	Labor Practices			
	Employee Health & Safety			
	Employee Engagement, Diversity & Inclusion			

<https://www.sasb.org/standards/materiality-finder/find/>

 <https://www.globalreporting.org/standards/download-the-standards/>

<https://www.unepfi.org/category/themes/impact/>

 SCIENCE BASED TARGETS
DRIVING AMBITIOUS CORPORATE CLIMATE ACTION

<https://sciencebasedtargets.org/>

Eiropas
Savienības
regula par
atmežošanas
novēršanu

Grozījuma punkti, kuri attiecas uz finanšu iestāžu iekļaušanu šajā procesā

Article 3a

Financial institutions shall provide financial services to customers **only when the financial institutions concluded** that there is no more than a negligible risk that the services in question potentially to activities leading to deforestation, forest degradation or forest conversion.

Article 9

If the **financial institution cannot conclude** that the risk of non-compliance is negligible, they shall **not provide financial services** to the concerned customers.

Article 11a

With a view to complying with Article 3, **financial institutions shall exercise due diligence** prior to providing financial services to customers whose economic activities consist, or are linked to, the trading or placing on the market of relevant commodities and products.

Kā finanšu nozare reaģē uz šo jauno regulējumu?

- Nepamatota sloga uzlikšana finanšu sektoram samazinās tautsaimniecībai pieejamo finansējumu, kas ir nepieciešams ieguldījumiem ilgtspējas veicināšanai.
- Grozījumi nostādīs finanšu institūcijas "uzraugošās iestādes" pozīcijā, kas īsti neatbilstu privātā finanšu sektora lomai.
- Mēs piekrītam, ka, lai saglabātu bioloģisko daudzveidību un mežu, ir nepieciešama profilakse saimnieciskās darbības līmenī. To vislabāk var kontrolēt nozares profesionāļi, nevis finanšu sektors.
- Jaunajā regulējumā jau ir noteikta atbilstoša finanšu iestāžu atbildība.

Paldies!